YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kolmas jaosto)

13 päivänä marraskuuta 1995 *

Asiassa T-126/95,

Dumez, ranskalainen yhtiö, kotipaikka Nanterre (Ranska), edustajanaan asianajajat Alexandre Carnelutti ja Jean-Pierre Spitzer, Pariisi,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantaja Hendrik van Lier, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta ensisijaisesti kumoamaan 29.3.1995 tehdyn komission päätöksen olla nostamatta kannetta Helleenien tasavaltaa vastaan sen vuoksi, että Helleenien tasavalta ei ole noudattanut yhteisön oikeuden mukaisia jäsenyysvelvoitteitaan Spataan sijoitettavaa

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

Ateenan uutta lentokenttää koskevan julkisen hankintasopimuksen tekomenettelyssä, ja toissijaisesti komission laiminlyönnin toteamista,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: puheenjohtaja C. P. Briët sekä tuomarit B. Vesterdorf ja A. Potocki,

kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Kanteen perustana olevat tosiseikat

1 Kreikan hallitus antoi 20.6.1991 ilmoituksen julkisesta hankinnasta, joka koski Spataan sijoitettavan Ateenan uuden lentokentän suunnittelua, rakentamista ja hallinnointia. Tämä ilmoitus julkaistiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* 10.8.1991 (EYVL S 151, s. 16).

2 Kun yhdeksän kelpuuttamishakemusta oli jätetty, Kreikan hallitus antoi neljälle yhtymälle luvan esittää tarjouksensa. Tarjouspyynnön (Request for proposals)

mukaan hankintasopimukseen sisältyi yhtiön perustaminen lentokentän toimintaa varten; tämän yhtiön pääomasta yksityinen käyttöoikeuden haltija olisi omistanut 65 prosenttia ja Helleenien tasavalta 35 prosenttia. Käyttöoikeuden oli määrä olla voimassa 50 vuotta. Määrätyn menettelyn mukaan Kreikan valtion ja kahden parhaan hyväksytyn tarjoajan välille piti laatia yhteisiä sopimusasiakirjoja, minkä jälkeen ratkaisevana tarjouskilpailun ratkaisuperusteena olisi ollut *cash bid*, summa, jonka tarjoaja olisi tarjonnut yksityiselle sopimuskumppanille varatusta pääomaosuudesta käyttöoikeuden haltijayhtiössä.

3 Menettelyn viimeiseen vaiheeseen hyväksytyt kaksi yhtymää olivat Hochtief ja Athens Airport Associates (jäljempänä AAA). Kantaja kuuluu jälkimmäiseen yhtymään.

4 Kreikan viranomaiset ilmoittivat 28.6.1993 päivätyllä kirjeellään, että ne olivat muuttaneet tarjouskilpailun ratkaisuperusteita.

5 Ensimmäinen arviointikertomus niistä tarjouksista, jotka nämä kaksi yhtymää olivat tällä välin jättäneet, laadittiin vuoden 1993 heinäkuun lopulla ja siinä ehdotettiin sopimuksen tekemistä Hochtiefin kanssa. Kreikan hallituksen hajoamisen vuoksi sopimuksen tekemisestä ei kuitenkaan tehty muodollista päätöstä.

6 Parlamenttivaalien jälkeen uusi hallitus päätti tutkia Spata-hankkeen ratkaisuperusteita uudelleen ja muuttaa niitä, joten se pyysi 18.2.1994 päivätyllä kirjeellä edellä mainittuja kahta kilpailijaa jättämään 18.3. mennessä uudet tarjoukset "avaimet käteen" periaatteella ja liittämään tarjouksiin kymmeneksi vuodeksi tehdyn lentokentän käyttöoikeussopimuksen. Ainoastaan AAA-yhtymä vastasi tähän pyyntöön, koska Hochtief-yhtymä uskoi jo saaneensa hankintasopimuksen.

7 Kreikan viranomaiset tarkastelivat käyttöoikeusperiaattetta uudelleen ja näyttivät päättäneen järjestää hankinnan siten, että yksityisen rahoituksen osuus oli 10 prosenttia. Tälläkin kertaa ainoastaan AAA vastasi tähän ehdotukseen.

8 Tämän jälkeen Hochtief esitti vuoden 1994 toukokuun aikana Kreikan viranomaisille uusia ehdotuksia, joiden mukaan julkisella omistuksella olisi ollut enemmistö (55 %) lentokentän käyttöoikeuden haltijayhtiössä, käyttöoikeuden voimassaoloa olisi lyhennetty 50 vuodesta 30 vuoteen sekä kaikista erityisistä oikeuksista lentokenttää ympäröivällä alueella olisi luovuttu.

9 AAA-yhtymän saatettua asian komission tietoon 26.8.1994 päivätyllä kirjeellä, komissio neuvotteli Kreikan viranomaisten kanssa. Tämän seurauksena Kreikan viranomaiset pyysivät 14.9.1994 päivätyllä kirjeellä näitä kahta kilpailijaa tarkistamaan tarjouksiaan 23.9. mennessä. Kantaja väittää, että vaikka tarjousten jättämiselle asetettu määräaika oli päättynyt, Kreikan hallitus oli kuitenkin hyväksynyt Hochtiefin 3.10.1994 päivätyn tarjouksen.

10 Kreikan viranomaiset arvioivat tarjoukset uudelleen. AAA oli huolestunut ja kriittinen toisen arvioinnin osalta samalla tavoin kuin ensimmäisen arvioinnin osalta ja se saattoi asian jälleen komission tietoon.

11 Komission ja Kreikan viranomaisten välisten lukuisten neuvottelujen jälkeen Kreikan viranomaiset ehdottivat asiantuntijalausunnon hankkimista sen tutkimiseksi, oliko tarjouskilpailun ratkaisuperusteita sovellettu syrjimättömällä tavalla. Joulukuussa 1994 ne nimittivät kolme asiantuntijaa, jotka vahvistivat työnsä päätteeksi, että kyseisiä perusteita oli sovellettu oikein.

12 AAA esitti epäilyksensä kolmen asiantuntijan kertomuksen asianmukaisuudesta. AAA valitti 20.2.1995 päivätyllä kirjeellään uudelleen komissiolle Kreikan viranomaisten menettelystä tarjouskilpailun ratkaisemisessa.

13 Asiasta vastaava komissaari saattoi Spataa koskevan asian komissaarien kollegion käsiteltäväksi. Sen 29.3.1995 pidetyssä kokouksessa komissio päätti, ettei se nosta kannetta Helleenien tasavaltaa vastaan.

14 Kantajan lausumien mukaan Kreikan parlamentti vahvisti päätöksen, joka koski käyttöoikeuden antamista Hochtief-yhtymälle, sekä käyttöoikeutta koskevat sopimusasiakirjat, joten nämä kaksi oikeudellisista asiakirjoista koostuvaa kokonaisuutta saivat lain arvon kansallisessa oikeudessa.

Asianosaisten vaatimukset ja asian käsittelyn vaiheet

15 Näiden tapahtumien vuoksi kantaja nosti yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 5.6.1995 toimittamallaan kannekirjelmällä käsiteltävänä olevan kanteen, jossa se vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa 29.3.1995 tehdyn komission päätöksen;

— toissijaisesti toteaa, ettei komissio ole yhteisön oikeuden edellyttämällä tavalla aloittanut jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa menettelyä Helleenien tasavaltaa vastaan sillä perusteella, että tämä oli vakavasti ja toistuvasti rikkonut yhteisön oikeutta Ateenan kaupungin tulevaa lentokenttää koskevan hankintasopimuksen tekomenettelyssä;

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 20.7.1995 jättämällään hakemuksella komissio on esittänyt oikeudenkäyntiväitteen, jossa se vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta;

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

17 Kantaja vaatii 19.9.1995 jättämissään oikeudenkäyntiväitettä koskevissa huomautuksissa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkää oikeudenkäyntiväitteen, ja toissijaisesti, että se tutkii väitteen pääasian yhteydessä.

18 Kreikan hallitus on jättänyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 7.11.1995 väliintulohakemuksen, jossa se pyytää saada osallistua väliintulijana oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia.

Oikeudelliset perusteet

19 Työjärjestyksen 114 artiklan 3 kohdan mukaan oikeudenkäyntiväitettä koskevan menettelyn jatkokäsittely on suullinen, jollei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätä toisin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (kolmas jaosto) katsoo saaneensa riittävästi tietoa käsiteltävänä olevassa asiassa, minkä vuoksi ei ole syytä aloittaa suullista käsittelyä.

Tutkittavaksi ottaminen

EY:n perustamissopimuksen 173 artiklaan perustuvat vaatimukset

— Asianosaisten perustelut

20 Oikeudenkäyntiväitteessään komissio huomauttaa ensinnäkin, että sen päätös olla aloittamatta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa menettelyä ei ole perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettu päätös. Komissio toteaa tältä osin, että EY:n perustamissopimuksen 169 artiklaan perustuva jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely aloitetaan oikeudenkäyntiä edeltävällä menettelyvaiheella, jossa ei tehdä minkäänlaista sitovaa päätöstä (asia 48/65, Lütticke ym. v. komissio, tuomio 1.3.1966, Kok. 1966, s. 27 ja 39).

21 Toiseksi komissio huomauttaa, että 169 artiklan mukaisen menettelyn aloittaminen kuuluu sen harkintavaltaan, minkä vuoksi komission mukaan yksityisillä ei ole oikeutta nostaa kannetta sen vuoksi, että komissio on kieltäytynyt aloittamasta tämän menettelyn jäsenvaltiota vastaan (em. yhteisöjen tuomioistuimen tuomio asiassa Lütticke ym. v. komissio, s. 39; asia 247/87, Star Fruit v. komissio, tuomio 14.2.1989, Kok. 1989, s. 291, 13 kohta; asia T-29/93, Calvo Alonso-Cortés v. komissio, määräys 14.12.1993, Kok. 1993, s. II-1389, 55 kohta; asia T-5/94, J v. komissio, määräys 27.5.1994, Kok. 1994, s. II-391, 15 kohta; ja asia T-13/94, Century Oils Hellas v. komissio, määräys 4.7.1994, Kok. 1994, s. II-431, 14 kohta).

22 Kolmanneksi komissio katsoo, että vaikka päätös olla aloittamatta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa menettelyä olisi päätös, josta voidaan nostaa kanne, se ei koskisi kantajaa suoraan ja erikseen. Valtion tukiin ja EY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan soveltamiseen liittyvää oikeuskäytäntöä (erityisesti asia 169/84, Cofaz ym. v. komissio, tuomio 28.1.1986, Kok. 1986, s. 391 ja asia C-39/93 P, SFEI ym. v. komissio, tuomio 16.6.1994, Kok. 1994, s. I-2681) ei voida soveltaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeviin menettelyihin, koska perustamissopimuksen 169 artiklassa ei anneta komissiolle toimivaltaa todeta rikkomista, eikä kolmansille henkilöille anneta väliintulo-oikeutta hallinnollisessa menettelyssä.

23 Lopuksi komissio korostaa, että jäsenvaltioiden on turvattava sovellettavien yhteisön oikeuden säännösten ja määräysten noudattamista koskeva tuomioistuimen valvonta, ja että julkisten hankintojen alalla tätä vaatimusta on vahvistettu erityisesti muutoksenhakumenettelyjä koskevilla erityisdirektiiveillä (julkisia tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskeviin sopimuksiin liittyvien muutoksenhakumenettelyjen soveltamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 21 päivänä joulukuuta 1989 annettu neuvoston direktiivi 89/665/ETY, EYVL L 395, s. 33 ja vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjä koskevien yhteisön sääntöjen soveltamiseen liittyvien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 25 päivänä helmikuuta 1992 annettu neuvoston direktiivi 92/13/ETY, EYVL L 76, s. 14). Komission mukaan taloudelliset toimijat, joita nämä direktiivit koskevat, voivat sen periaatteen mukaisesti, joka koskee "oikeutta saattaa asiansa tuomioistuimen käsiteltäväksi", käyttää muutoksenhakukeinoja, jotka kansallisessa oikeudessa on säädetty perustamissopimusta sekä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä noudattaen ja näiden tarjoamin takein.

24 Kantaja huomauttaa, että komission tiedotusosaston ilmoitus on riittävä todiste komission päätöksen olemassaolosta (asia T-3/93, Air France v. komissio, tuomio 24.3.1994, Kok. 1994, s. II-121). Komissio on siten 29.3.1995 tehnyt päätöksen siitä, ettei se aloita jäsenyysvelvoitteen noudattamatta jättämistä koskevaa menettelyä Helleenien tasavaltaa vastaan.

25 Kantaja katsoo, että 29.3.1995 tehty päätös on toimi, josta aiheutuu lopullisia oikeusvaikutuksia, koska sillä oli lopullisesti päätetty tutkimus, jonka komissio oli aloittanut sen jälkeen, kun kantaja oli saattanut asian komission tietoon 26.8.1994 tehdyllä valituksella (em. asia SFEI ym. v. komissio, tuomion 27 kohta). Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 26/76, Metro vastaan komissio, 25.10.1977 antamaan tuomioon (Kok. 1977, s. 1875) ja asiassa 191/82, Fediol vastaan komissio, 4.10.1983 antamaan tuomioon (Kok. 1983, s. 2913) vedoten kantaja toteaa, että päätös olla aloittamatta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa menettelyä voidaan rinnastaa päätökseen, jolla lopetetaan kilpailusääntöjen perusteella tehdyn valituksen johdosta aloitettu tutkimus. Oikeudenkäyntiväitettä koskevissa huomautuksissaan se lisää, että vaikka komissio ei ole velvollinen saattamaan asiaa yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi, se ei merkitse sitä, ettei

oikeudenkäyntimenettelyä edeltävässä menettelyssä tehdyillä toimilla olisi oikeusvaikutuksia.

26 Kantaja huomauttaa myös, että riidanalainen päätös koskee sitä suoraan ja erikseen, koska se on AAA-yhtymän jäsen. Itse asiassa kantajan mukaan AAA-yhtymän jäsenet ovat ainoita oikeussubjekteja, jotka kärsivät siitä, että Kreikan viranomaiset ovat rikkoneet yhteisön oikeutta. Menettelyn aloittamatta jättämistä koskeva päätös, joka tehtiin yhtymän valituksen vuoksi, yksilöi siten yhtymän jäsenet samalla tavalla kuin sen, jolle päätös on osoitettu (asia 25/62, Plaumann v. komissio, tuomio 15.7.1963, Kok. 1963, s. 197). Päätös koskee yhtymän jäseniä myös suoraan, koska komission päätös vaikuttaa suoraan niiden asemaan taloudellisina toimijoina sopimuksen tekomenettelyssä.

27 Kantaja toteaa, että komission mainitsemaa oikeuskäytäntöä (ks. edellä 21 kohta) ei voida soveltaa käsiteltävänä olevassa tapauksessa, koska i) kyseinen kansallinen toimenpide koskee puhtaasti yksittäistapausta, ii) kyseisen jäsenvaltion rikkomat yhteisön oikeuden säännöt kuuluvat yhteisön oikeusjärjestyksen perusperiaatteisiin ja iii) yhteisön oikeutta on rikottu sellaisia julkisia hankintoja koskevien sopimuksen tekomenettelyjen yhteydessä, jotka voivat saada huomattavaa yhteisön rahoitusta.

28 Tältä osin kantaja huomauttaa, ettei käsiteltävänä olevan kanteen tarkoituksena ole saada aikaan muutosta yleisessä sääntelyssä, vaan peruuttaa toimi, jolla on yksittäistapausta koskeva ja rajoitettu vaikutus; tämä toimi oli sopimuksen tekeminen kilpailijan kanssa. Siten käsiteltävänä olevassa asiassa on kysymys sen tutkimisesta, ettei komissio ole määrännyt seuraamusta kilpailun vääristämisestä, eikä kysymys ole missään tapauksessa kansallisia säännöksiä koskevan päätöksen tarkoituksenmukaisuuden valvonnasta. Yhteisöjen tuomioistuinten "self-restraint" soveltuu ainoastaan tässä viimeksi mainitussa tapauksessa.

29 Kanne on kantajan mukaan otettava tutkittavaksi myös siksi, että se koskee perustavanlaatuisen ja perustuslaillisen oikeussäännön — erityisesti yhdenvertaisen kohtelun periaatteen — rikkomista. Kantaja muistuttaa, että komissiolla on julkisten hankintojen osalta erityinen tehtävä, joka velvoittaa sitä valvomaan, että tarjouskilpailuihin osallistumisen edellytykset ovat yhdenvertaisia ja että syrjintä poistetaan (asia 118/83, CMC ym. v. komissio, tuomio 10.7.1985, Kok. 1985, s. 2325, 44 kohta). Riidanalainen päätös vaikuttaa kantajan mukaan myös komission arviointiin siitä, onko hankintasopimus sääntöjenmukainen, jotta sille voitaisiin myöntää yhteisön rahoitusta tai tällainen rahoitus voitaisiin hyväksyä.

30 Kantaja lisää, ettei komissiota voida perustamissopimuksen 169 artiklassa sille annetun harkintavallan seurauksena vapauttaa kaikenlaisesta tuomioistuimen valvonnasta (em. asiassa Fediol v. komissio annettu tuomio, 30 kohta). Tällainen ratkaisu olisi kantajan mukaan ristiriidassa sen periaatteen kanssa, joka koskee "oikeutta saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi", sellaisena kuin se on vahvistettu yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 222/84, Johnston, 15.5.1986 antamassa tuomiossa (Kok. 1986, s. 1651, 18 kohta), ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi 4.11.1950 tehdyssä yleissopimuksessa ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen F artiklan 2 kohdassa. Kantaja lisää, että vaatimus oikeussuojakeinosta tuomioistuimessa koskee asian sillensä jättämistä koskevia komission päätöksiä, silloin kun on kysymys yksittäisistä toimenpiteistä, joilla loukataan perustamissopimuksessa yksityishenkilöille ja yrityksille tunnustettua perusoikeutta.

31 Kantaja väittää, että kanteen tutkimatta jättäminen johtaisi oikeuden kieltämiseen. Se huomauttaa, ettei sen vaatimuksia voida täyttää kansallisissa tuomioistuimissa, koska Kreikan oikeudessa ei tunneta välitoimimenettelyä, jossa hylätty kilpailija voisi saada julkista hankintaa koskevan tarjouskilpailun virheellisen ratkaisun lykätyksi. Komission mainitsemia direktiivejä ei myöskään ole vielä pantu täytäntöön Kreikassa. Oikeudenkäyntiväitettä koskevissa huomautuksissaan kantaja lisää, että

Kreikan parlamentin "lainsäädännöllinen vahvistus" estää kanteen nostamisen kansallisessa tuomioistuimessa, koska Kreikan hallintotuomioistuimet eivät valvo lakien pätevyyttä.

— Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

32 Perustamissopimuksen 173 artiklan neljännen kohdan nojalla nostetun kanteen tarkoituksena on saada kumotuksi komission päätös siitä, ettei se ryhdy toimenpiteisiin AAA-yhtymän, johon kantaja kuuluu, esittämän pyynnön vuoksi jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn aloittamisesta Helleenien tasavaltaa vastaan.

33 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yksityiset eivät voi nostaa kannetta sen vuoksi, että komissio kieltäytyy aloittamasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn jäsenvaltiota vastaan (em. asia Lütticke ym. v. komissio, tuomion s. 39; asia C-29/92, Asia Motor France ym. v. komissio, määräys 12.6.1992, Kok. 1992, s. I-3935, 21 kohta; em. asia Calvo Alonso-Cortés v. komissio, määräyksen 55 kohta; ja yhdistetyt asiat T-479/93 ja T-559/93, Bernardi v. komissio, määräys 29.11.1994, Kok. 1994, s. II-1115, 27 kohta).

34 Yhteisöjen tuomioistuin ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ovat oikeuskäytännössään katsoneet, ettei kumoamiskannetta voi nostaa sillä perusteella, että komissio kieltäytyy aloittamasta perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisen menettelyn, koska komissiolle on 169 artiklassa annettu harkintavaltaa ja koska komission kielteistä päätöstä on tarkasteltava sen vaatimuksen luonteen perusteella, jonka johdosta päätös on tehty (asia 42/71, Nordgetreide v. komissio, tuomio 8.3.1972, Kok. 1972, s. 105, 5 kohta).

35 AAA-yhtymän valituksessa pyydetyn toimen luonnetta määritettäessä on syytä muistaa, että perustamissopimuksen 169 artiklassa määrätään seuraavaa: "Jos komissio katsoo, että jäsenvaltio on jättänyt täyttämättä sille tämän sopimuksen mukaan kuuluvan velvollisuuden, komissio antaa asiasta lausunnon perusteluineen varattuaan ensin sille valtiolle, jota asia koskee, tilaisuuden esittää huomautuksensa."

36 Ottaen huomioon, että perustamissopimuksen 169 artiklan mukaan yhteisöjen tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta todeta, ettei Helleenien tasavalta ole noudattanut, kuten kantaja väittää, yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ja muita yhteisön oikeuden sääntöjä, AAA-yhtymän valituksessaan pyytämä toimi on voinut olla ainoastaan komission perusteltu lausunto (ks. erityisesti em. asia Lütticke ym. v. komissio, tuomion s. 39 ja julkisasiamies Gandin tässä asiassa antama ratkaisuehdotus, s. 40 ja 43).

37 Perustamissopimuksen 169 artiklan systematiikan mukaan perusteltu lausunto on ainoastaan vaihe, joka edeltää jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan mahdollisen kanteen nostamista yhteisöjen tuomioistuimessa, eikä sitä voida siten pitää toimena, joka voi olla kumoamiskanteen kohteena. Päätös, jolla komissio kieltäytyy aloittamasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa menettelyä ei siten myöskään ole toimi, josta voidaan nostaa kanne, eikä näin ollen ole tarvetta tutkia, koskeeko komission kieltäytyminen kantajaa suoraan ja erikseen.

38 On syytä lisätä, että yhteisön oikeuden väitetyn rikkomisen vakavuus ja valituksessa mainitun Kreikan hallituksen toimen väitetty yksittäistapausta koskeva

luonne sekä tehokkaiden jäsenvaltioiden sisäisten oikeussuojakeinojen mahdollinen puuttuminen eivät missään tapauksessa ole sellaisia tekijöitä, jotka muuttaisivat valittajan pyytämän toimen oikeudellista määritelmää.

39 Edellä esitetyn perusteella kumoamisvaatimukset on jätettävä tutkimatta.

EY:n perustamissopimuksen 175 artiklaan perustuvat toissijaiset vaatimukset

— Asianosaisten perustelut

40 Oikeudenkäyntiväitteessään komissio toteaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sellainen perustamissopimuksen 175 artiklaan perustuva kanne on jätettävä tutkimatta, jossa vaaditaan toteamaan, että komissio on perustamissopimuksen vastaisesti laiminlyönyt ratkaisun tekemisen, koska se ei ole aloittanut jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa menettelyä jäsenvaltiota vastaan (em. asia Star Fruit v. komissio, tuomion 11—14 kohta; asia C-371/89, Emrich v. komissio, määräys 30.3.1990, Kok. 1990, s. I-1555, 5—7 kohta; em. asia Century Oils Hellas v. komissio, määräyksen 12—16 kohta).

41 Kantaja muistuttaa, että AAA-yhtymä pyysi komissiota 20.2.1995 ryhtymään toimenpiteisiin Helleenien tasavaltaa vastaan. Se lisää, että siinä tapauksessa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, ettei komissio ole tehnyt päätöstä sen 29.3.1995 pidetyssä kokouksessa, komissio on laiminlyönyt velvollisuutensa 21.4.1995 alkaen. Oikeudenkäyntiväitteeseen esittämissään huomautuksissa kantaja kuitenkin katsoo, että laiminlyönnin toteamista koskevilla vaatimuksilla ei enää ole kohdetta, koska komissio on itse vahvistanut määritelleensä kantansa asiaan.

— Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

42 Siltä osin kuin kanne perustuu perustamissopimuksen 175 artiklan kolmanteen kohtaan, sen tarkoituksena on saada tuomioistuin toteamaan, että komissio on laiminlyönyt ratkaisun tekemisen ja rikkonut siten perustamissopimusta, kun se ei aloittanut jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa menettelyä Helleenien tasavaltaa vastaan.

43 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa aluksi, että tehdessään riidanalaisen päätöksen 29.3.1995 komissio on määritellyt kantansa 175 artiklassa tarkoitetulla tavalla. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan (yhdistetyt asiat 166/86 ja 220/86, Irish Cement v. komissio, tuomio 15.12.1988, Kok. 1988, s. 6473, 17 kohta) 175 artiklassa tarkoitetaan kuitenkin laiminlyöntiä, jossa on kyse siitä, ettei toimielin ole tehnyt ratkaisua tai määritellyt kantaansa, eikä se koske toimea, joka poikkeaa asianosaisten haluamasta tai niiden tarpeelliseksi katsomasta toimesta.

44 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että perustamissopimuksen 175 artiklassa vahvistettu laiminlyöntikanne edellyttää, että kyseisellä toimielimellä on velvollisuus toimia ja että väitetty laiminlyönti on siten perustamissopimuksen vastainen. Perustamissopimuksen 169 artiklan systematiikasta seuraa, ettei komissio ole velvollinen aloittamaan tässä määräyksessä tarkoitettua menettelyä, vaan että sillä on tältä osin harkintavaltaa, minkä vuoksi yksityisillä ei ole oikeutta vaatia komissiota määrittelemään kantaansa tietyn suuntaisesti (em. asiassa Star Fruit v. komissio, tuomion 11 kohta; em. asiassa Bernardi v. komissio, määräyksen 31 kohta).

45 Käsiteltävänä olevat vaatimukset laiminlyönnin toteamiseksi on siten jätettävä tutkimatta.

46 Edellä esitetyn perusteella kanne on jätettävä kokonaisuudessaan tutkimatta. Näin ollen ei ole syytä ratkaista Helleenien tasavallan väliintulopyyntöä.

Oikeudenkäyntikulut

47 Työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan hävinnyt asianosainen velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantajan vaatimukset on hylätty ja komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista, kantaja vastaa omista kuluistaan ja se velvoitetaan korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut.

48 Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan mukaan väliintulijana toimineet jäsenvaltiot vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Jos Helleenien tasavallalle on aiheutunut oikeudenkäyntikuluja sen väliintulohakemuksesta, sen on niistä vastattava.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(kolmas jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

1) Kanne jätetään tutkimatta.

2) Väliintulohakemusta ei ole tarpeen ratkaista.

3) Kantaja vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja se velvoitetaan korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut. Kreikan tasavalta vastaa väliintulohakemuksen esittämisestä sille aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista.

Annettiin Luxemburgissa 13 päivänä marraskuuta 1995.

H. Jung

kirjaaja

C. P. Briët

kolmannen jaoston puheenjohtaja